

1947 m. gegužės 10 d., šeštadienis

GRAIKIJAI IR TURKIJAI SUTEIKIAMA PASKOLA

LONDONAS. Po 4 dienų įtemptų ir trūkšmingų debatų, JAV kongresas vakar 287 balsais prieš 107 priėmė įstatymą suteikti Graikijai ir Turkijai 400 milijonų dolerių paskolą. Įvairių opozicijos grupių įnešti 3 pasiūlymai: 1) paskolos realizavimą pavesti J.Tautų priežiūrai, 2) paskolos dydį sumažinti pusiau ir 3) paskola negali būti panaudota karinei medžiagai pirkti - žymia balsų dauguma kongreso buvo atmesti. Paskolos teikimas bus pradėtas maždaug po vienos savaitės, nes minėtas įstatymas dar turės būti prezidento pasirašytas ir atlikti kiti formalumai.

PRANCŪZIJOS VYRIAUSYBĖ PERORGANIZUOTA

LONDONAS. Vietoj priverstų išeiti iš Prancūzijos min.kabineto 5 komunistų, kabinetam įėjo 5 nauji ministrai, iš kurių 3 yra socialistai, o 2 - pažangiųjų krikščionių unijos nariai.

LONDONAS. Vakare vakare Vašingtone buvo paskelbta, jog tarpt.ban- kas nutarė suteikti Prancūzijai 250 milijonų dolerių paskolą. Pažymima, kad tai yra pirmutinė to banko pinigine operacija. Banko pirmininkas pareiškė, jog Prancūzijos prašymas suteikti jai 500 milijonų dolerių paskolą sutiktas palankiai ir kad reikia turėti vilčių, jog likusieji 250 milijonų dolerių bus duoti kiek vėliau.

KA SAKO SOVIETAİ PERGALĖS ŠVENTES PROGA

MASKVA. Užvakar Pergalės šventės proga sovietų armijos gen.Bulganas išleido įsakymą į karius, kuriame sakoma, jog lygiai prieš 2 metus sovietų žemyno, žūros ir oro laivyno pajėgos, vadovaujamos genialiojo vado ir draugo gen. Stalino, galutinai sutriuškino fašistinės Vokietijos karo mašiną ir išgelbėjo ne tik Sov.S-gos, bet ir kitų Europos tautų laisvę. Tik ant sovietų pečių gulė patį svarbioji ir sunkioji karo našta.

Ilija Ehrenburgas "Pravdoje" ta proga tarp kitko rašo, jog 1942 metais didž.valstybės susijungė karui prieš grobikus ir nieks tada nebūtų patikėjęs, kad jau po 5 metų vėl bus kurstoma prie naujo - III-ojo karo, kaip tai jau kranksi kai kurių vakstybių reakciniai varnai. Bet ne jiems sugriauti laisvųjų tautų laimėjimus.

AR DUOS ARGENTINA GRŪDŲ ?

LONDONAS. J.Tautų atitinkami organai kreipėsi į Argentiną su prašymu padidinti grūdų eksportą į Europą ir kitus kraštus. Iš Argentinos norima kas mėnesį gauti bent vieną milijoną tonų grūdų. Prašyme nurodoma, jog artimiausieji du mėnesiai Europai bus kritiškiausi, gi ją išgelbėti tegalėtų tik Argentinos parama grūdais.

"REUTERIC" agentūros pranešimu, Argentinos maitinimo pareigūnai dėl šio kreipimosi atsisakė ką nors pasakyti. Spėjama tačiau, kad vargu ar Argentina sutiks padidinti savo grūdų eksportą.

JAV žemės ūkio departamentas pranešė, kad šiais metais JAV valstybėse laukiama rekordinio javų derliaus, bet tai Europai šiuo metu maža kaip tepadės, nes pagalba jai reikalinga jau dabar, gi JAV derlių bus galima realizuoti ne anksčiau kaip po 2 mėnesių.

1947.V.10 d.

"Dienos Žinios"

psl.2

KAIP GYVENAMA BRAZILIJOJE

J.Gobis (dabar gyvenęs Fuldoje) iš savo buvusio mokinio, praėjusį rudenį emigravusio į Braziliją, gavo iš Rio de Janeiro laišką, kuriame rašoma:

"Atvykome čia pačioje lapkričio pabaigoj, į pačius vasaros karščius. Jie jau pasibaigė. Pergyvenome juos be jokių ligų, be ypatingo nuovargio. Lietuviškam kailiui, mačiusiam vargo, jie pakeliami ir nežalingi. Ne kvailiai ir ne tinginiai gali čia drąsiai važiuoti. Čia turės darbo ir iš gautojo uždarbio galės gerai pragyventi ir šį tą juodai dienai atidėti. Visi bet kokie amatninkai čia verčiasi labai gerai. Svetimšaliai čia turi visas teises, kaip ir vietiniai gyventojai, išskyrus politiką. Nėra jokio suvaržymo verstis savarankiška prekyba, pramone, išigyti turtą. Svetimšaliai, ypač europiečiai gerbiami, ir darban visur mielai priimami. Gabesnieji greitai prasimuša į pirmąsias vietas. Paprasčiausio amatninko mėnesinis uždarbis 1200-1500 cruzeirų. Viengungis neblogai gali pragyventi už 6-700 cruzeirų mėnesiui.

Butų krizė šiame mieste (Rio de Janeiro) labai didelė. Naujai a vykusiam gerą butą gauti ir jį išlaikyti tiesiog neimanoma. Bet tai čia irgi ne aktualu, nes nešalta. Mes turime kambarį su baldais gerame rajone, už jį mokame 400 mėnesiui. Nuosalesnėje vietoje tokį pat butą galima gauti už pusę šitos kainos.

Aš dirbu vienoje miško prekybos firmoje, kaip medžio matotuojas -kalkuliatorius. Algos gaunu 1200, bet kai praeis geriau, algos gausiu daugiau. Petras dirba fabrike kaip stalius. Jo mėnesinis uždarbis - 1500-1600. Albertas dirba provincijoje prie plento tiesimo kaip traktoristas ir uždirba 3000-3500 cruzeirų. Kainos čia tokios kilogramui: lašinių rūkytų 20, lydytų taukų 13, sviestas 25, kiauliena mėsa 15, jautiena pasirinktinai 7, su kaulais 3, cukrus 3, ryžiai 4, miltai 450, de-balta duona 6, juoda duona 10. Litrais: pienas 2,50, benzinas 1,50, denaturuotas spiritas 3,60, degtinė 30 % brangesnė už denaturuotą spiritą; koniakas, likeris, cinzanas (vietinės gamybos) 18. Tūžinais: apelsinai 4, bananai 3, citrinos 3, kiaušiniai 15, muilas (12 gabaliukų) 24. Daržovės brangokos: raudoni burokėliai 10 cr.kg. morkos 6, agurkai 10. Obuoliai ir kriaušės importuojami, todėl šuka kaštuoja 2-3 cr. Cigarėčių pokelis (20 št.) 1,5-2,5. Aukso gramas kaštuoja 25-30 cruzeirų, jį galima laisvai pirkti.

Tokios sąlygos sėstinėje: kaip yra provincijoje, laiško autorius nežino.

(Iš Fuldos biuletenio "Šiandien" Nr.94)

SABOTAŽAS MIUNCHENO RADIOJO STOTIJE.

Valstybės Departamentas atidengė sabotažą Miuncheno radijo stotyje, iš kurios buvo "Amerikos balsas" ("Voice of America") žinias rusų kalba siunčiamos į Rusiją. Sabotažas tas žinias buvo nukreipęs į Pietų Ameriką.

Užsienių reikalų ministerio pavaduotojas William Banton, paskelbęs šį sabotažą, pasakė, jog bus intasi visu apsaugos priemonių prieš tokį ir panašius veiksmus, bet jis nepasakė, kas atsakingas už sabotažą. Šiuo metu sabotažo itaka pašalinta ir "Voice of America" transliacijos iš New Yorko rusų kalba perduodamos į Miuncheną, o Miuncheno radijo stotis transliuoja jas į Maskvą ir Leningradą.

("New York Herald Tribune" Nr.36)

JAV SPAUDOS KOMENTARAI DĖI STALINO PAREIŠKIMO

NIUJORKAS. JAV spauda tebekomentuoja gen. Stalino pareiškimą, padarytą kandidatui į JAV prezidentus Stassenui, kai pastarasis lankėsi Maskvoje. Dienraštis "Washington Star" rašo, kad Stalinas jau daug kartų skelbė bendradarbiavimo reikalingumą, bet Sov.S-gos vyriausybė mažai šitam reikalui teparodė gerų norų. Laikraštis reiškia vilti, kad gal bent dabar sovietų vyriausybė pasieks gražiais Stalino žodžiais ir ims veikti pagal jo nurodymus.

Kitas laikraštis, "Washington Post", nurodo, jog sunku išivaizduoti bendradarbiavimą, kol tokio bendradarbiavimo norai yra paremti tik žodžiais. Jau daug kartų turėta progos isitikinti, kad Sov.S-gos žodžiai ir veiksmai eina skirtingais keliais. Laikraštis apgailestauja, kad Stassenas neatkreipė į tai Stalino dėmesio.

"Philadelphia News" rašo, kad Sov.S-ga nuolatos kalba apie kompromisus, bet ji pati supranta tik tokius kompromisus, kai yra patenkinami tik jos reikalavimai. Laikraštis nurodo, jog tokia bendradarbiavimo forma JAV valstybėms yra nepriimtina ir todėl ragina vyriausybę tvirtai laikytis savo linijos, nes tai pagaliau privers Sov.S-gą susiprasti ir parodyti tikrą bendradarbiavimo norą.

TRUMPOS ŽINIOS

MASKVA. Gegužės mėn. 15 ir 16 d. anglų žem.rūnuose prasidės debatai britų užsienio politikos klausimais. Manoma, kad Bevinas padarys platų pabrėšimą apie Maskvos k-jos eigą.

LONDONAS. JAV okupac.organai paskelbė, kad ir tuo atveju, kai vokiečių žemės ūkis vėl pasieks prieškarinio produkcijos lygį, Vokietijon vis tiek dar teks įvežti iki 42 % jai reikalingo maisto.

MIUNCHENAS. Vakar Hamburgo ir Hannoverio darbininkai, vadovaujami savo profs.jungų, pradėjo protesto striką dėl sunkios maitinimosi padėties, už ką jie kaltina vokiečių sav valdos istaigų apsileidimą.

LONDONAS. "Renauld" fabriko darbininkai 12.000 prieš 3.200 balsų sutiko priimti Prancūzijos vyriausybės sąlygas ir nutarė grįžti į darbą. Jiems, vietoje reikalautų 10 frankų į valandą, atlyginimas bus pakeltas tik 3 frankais ir, be to, jie gaus kuponų kai kurioms būtiniausio reikalingumo prekėms įsigyti.

MIUNCHENAS. Britų ministeris Vokietijos ir Austrijos reikalams lordas Pakenghamas atvyko į Vokietiją; jis kalbės ir su vyr. JAV okupac.pajėgų vadu gen. Clay ir jo patarėju Murphy.

MIUNCHENAS. Fuldoje pasibaigė vokiečių katalikų dvasininkų k-ja. Tarp kitko priimta rezoliucija, kuria kreipiamasi į sąjungines valstybes ir prašoma paskubinti vokiečių karo belaisvių grąžinimą.

LONDONAS. Britų įsteigtasis "Komitetas J.Europos Valstybėms Steigti" Londone šaukia masinį mitingą. Šiam Komitetui priklauso ir Winston Čerčilis. Mitingą atidarys ir jam pirmininkaus Canterbury arkivyskupas, kuris yra vyr. anglų bažnyčios galva.

PASUKIME LAIKRODŽIUS ! Nuo gegužės 11 d. Vokietijoje įvedamas dvigubas vasaros laikas. Minėtos dienos 3 val. ryto laikrodžiai pasukami 1 valandą pirmyn. Nutarimas dėl laiko pakeitimo yra padarytas sąjungininkų komendantūros Berlyne.

STOVYKLOS KRONIKA

DAR DĖL TEATRO BILIETŲ PASKIRSTYMO.

"Dienos Žinių" Nr.101 p. A.M. žiauriai užsipuolet stovyklos gyventojus, priekaištauojančius dėl neteisingo teatro bilietų paskirstymo. Reikalas gana rimtas ir keistinas, tik nežinia, ką keisti: ar tų žmonių nuomonę, ar patį bilietų paskirstymą?

Jeigu iš kur nors atvyksta meninės pajėgos, tai ne vien su užmačiomis, kad jos norėtų mūsų stovyklos menininkams, ar kokiai rinktinei publikai savo pajėgumą pademonstruoti, bet kad ir visi gyventojai gautų progos tokiame monotoniškame gyvenime bent valandėlę jaukiau praleisti ir pasigėrėti menu. Manau, kad tokiu atveju kiekvienam yra maloniau sėdėti patogesnėje vietoje, negu stovėti ir stumdytis salės gale.

Priekaištas bilietų paskirstytojams, kad mūsų menininkams ir rinktinei publikai duodami geresni bilietai, yra pilnai pagrįstas. Tikrai, kam priklauso menas: menininkams ar žiūrovams? Jeigu Tamsta, p.A.M., esate menininkas, tai sutiksite su tuo, kad menas - žiūrovams, o menininkai - menui. Tad, p. menininkai, būkite kuklūs ir ateityje užleiskite savo vietas žiūrovams, tokiems, kurie turi iš to ne pamoką, bet grožis menu. Jeigu Tamstoms reikalinga koks nors spektaklis nagrinėti, tai susitarkite, kad specialiai jums būtų duodamas uždaras spektaklis, kur Jus netrukdyt žiūrovai nei jų aplodismentai.

Niekad nesame pastebėję Kauno V. Teatre, kad konservatorijos mokiniai, susėdę geriausiose vietose, atliktų vaidybos ar dainavimo pamokas. Jie visada susirasdavo sau kuklią vietelę II ar III aukšte, kur įausdavo: si esą tik paprasti žiūrovai, o, be to, čia turėdavo reikšmės ir bilietų brangumas, nes ne visi tepajėgdavo nusipirkti sau norimos vietos bilieta. Šiandien gi bilietų brangumas, rodos, nesudaro jokio klausimo, o vis dėlto žiūrovai ir vėl gauna pačias blogiausias vietas. Gerbiamieji, supraskite, kur lazda pakasta. Tada nebereikės švaistytis tokiais žodžiais, kad čia esama tam tikrų jėgų inspiravimo ar noro trukdyti meninę veiklą.

Aš to nesakau, kad mūsų menininkai visai neprivalėtų eiti į viešus spektaklius. Ne. Tik nesiveržkite protekcijų dėka į pirmąsias eiles. Nusipirkę bilietus kaip ir visi eiliniai stovyklos gyventojai daugiau patelsinsite, kad esate menininkai. Menininkai turi teatrui atiduoti visą savo duklę, bet tai dar nereiškia, kad tas teatras jau jiems vieniems ir tepriklausytų.

Ž i ū r o v a s .

oooo000oooo

DIREKTORIAUS IŠLEISTUVĖS. Šiandien, gegužės m. 10 d., 21 val. stovyklos salėje rengiama Seligenstadt-Schweinfurt DP Stovyklų UNRRA Direktoriui Mr. STUART CARY išleistuvės su atitinkama programa. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Įėjimas nemokamas. - Stov. Komitetas.

SPORTO ŽINIOS. Rytoj, sekmadienį, įvyks draugiškos futbolo rungtinės tarp mūsų "Žaibo" ir vokiečių Oberpleichfeldo I-jų komandų. Priešais vyje susitiks mūsų junorai su Oberpleichfeldo junorais. Be to, 13 val. mūsų aikštėje rungsis dvi vokiečių komandos: Eschendorfas su Prosselsheimu. Rungtynių pradžia: junorai - 14,30 val. ir pirųjų komandų - 15,40 v. Ieinant būklojama. - Futbolo sekcijos vadovas.

VOKIETIJOJE IŠTEKEJUSIOS MOTERYS, vykdomos ligoninėn gydymo reikais, turi turėti su savimi ir vokiečių Standesanto išduotus vedybų metrikus; kas tokių metrikų neturi, privalo iš anksto juos išsirūpinti. Apyl. Komitetas.

Leidžia ir redaguoja: "Dienos Žinių" Kolektyvas, Seligenstadt b. Würzburg